

Amani El Nasif
Cristina Obber

MAMI, SLITUJ SE

edice
KLOKAN

Copyright © 2013 Edizioni Piemme Spa
This edition published by agreement
with Grandi & Associati
Translation © Alena Jíchová, 2013
Copyright © ALPRESS, s. r. o.

Všechna práva vyhrazena.

Žádnou část knihy není dovoleno užít
nebo jakýmkoli způsobem reprodukovat bez písemného
souhlasu držitele práv, s výjimkou krátkých citací
nebo odkazů, které tvoří součást kritického hodnocení.

Z italského originálu SIRIA MON AMOUR

přeložila Alena Jíchová

Redakční úprava Jana Pleskotová

Grafická úprava obálky Marek Šebesta

Vydalo nakladatelství Alpress, s. r. o., Frýdek-Místek,

v edici Klokán, 2013

shop@alpress.cz

Vydání první

ISBN 978-80-7633-447-2

Na světě je 70 milionů dětských nevěst,
které jsou donuceny uzavřít nechtěný sňatek
před svými osmnáctými narozeninami.

Úsměvům holčiček a snům dívek.

Vittorii a Alessandrovi, budoucnosti v jejich rukou.

ANDREA

„Ne, nevěřím. Já prostě nevěřím. A hotovo. Něco na vašich se mi nelíbí, celé se mi to nezdá.“

Andrea nervózně pochodoval sem tam po pokoji. Byl bez sebe rozčilením – a já přitom byla tak nadšená tou cestou!

Pět dní v Sýrii, v zemi, kde jsem se narodila, kam jsem patřila v prvních třech letech života a ze které jsem si nic nepamatovala.

Představovala jsem si, že rozpoznám něco ze sebe samé ve vůních, v zářivějším slunci, ve zvuku jazyka, kterým jsem mluvila, ale neuměla jsem v něm ani číst ani psát, a přesto byl i můj.

Bylo mi šestnáct a byla jsem zvědavá.

Zvědavá a zamilovaná.

Andreova nervozita mě vytáčela a tak nějak mi ho vzdalovala. Všechno to kazil.

Byl večer před mým odjezdem a já se chtěla jenom mazlit. Budu bez něj pět (pět!) dní.

„Nech toho!“ zaječela jsem. „Co pořád prudiš?“

Nikdy jsem nedělala scény před jeho rodiči, ale tentokrát už to fakt nešlo vydržet.

„Tak ji netrap, ať v klidu odletí,“ prohlásila jeho mamka, která vařila večeři.

Jeho mamka se mi líbila. Pár připomínek a pak nás nechala na pokoji. Bylo vidět, že je ráda, když jsem u nich doma.

„A ty si to nenech zkazit jeho náladami,“ dodala a usmála se na mě. „Ten nikdy nepřizná, že žálí. Obyčejnej žárlivec je to.“

Andrea ale nepochopil její ironii, nebyl toho momentálně schopný, a otočil se k ní rudý v obličeji. Vypadal až výhruzně.

„Já nejsem žárlivý! Ty její rodinu neznáš!“

„A teď už fakt dost,“ zaječela jsem na něho znova. „Moje rodina je taková, jaká je. A co by se mi podle tebe mohlo stát během pěti dní v Sýrii, když si tam jedu jenom obnovit pas?“

Jeho mamka se k nám otočila zády a už se zas věnovala hrnci. Skoro to vypadalo, že do něj chce strčit celou hlavu. Míchala zeleninu a voněla k ní, zatímco vzduch v kuchyni zhoustl. Vlhkem a napětím.

Měla jsem ji ráda a ona mě taky, i když pro ni bylo hodně těžké se se mnou smířit. Trvalo dva roky, než nás Andrea seznámil, protože mu bylo jasné, že jeho rodiče budou z muslimské dívky rozpačití. Rozpačití je hodně mírný výraz, protože tady jsi podezřelý, už když ses narodil v kraji níž pod Pádem. Když zjistí, že mluvíš arabsky, můžou tě tolerovat, protože jsou dobře vychovaní, nebo protože se cítí být laskaví a pokrokoví lidé, ale aby někoho přijali do rodiny, to je úplně jiná záležitost. A já jsem si tu *jinou záležitost* vychutnala až do dna.

Zdvořilé fráze, zvědavé otázky typu „jak se připravuje kuskus“, pohledy, které tě provrtávají skrznaskrz, aby zjistily jak se bránit před zlem, které bys s sebou mohla přinést a jednoho dne jím třeba zaútočit na jejich nevinnou normálnost.

Ty první nucené úsměvy Andreových rodičů mě zraňovaly, protože jsem se jim chtěla líbit, protože jsem si představovala, že s Andreou prožiju celý život. Pak nás dny a mnoho chvil strávených v jejich domě pomaličku daly dohromady a rezignovanost uvolnila místo vlažnému citu.

Já a Andrea jsme spolu tři roky. Oběma se nám líbil Tiziano Ferro.

A bude to nádherné, protože radost a bolest mají s tebou stejnou chuť...

Že nás bolest pohltí a sežvýká, to jsme nemohli vědět.

Seznámili jsme se na diskotéce. Šla jsem na ni potají, když mi bylo třináct, s Caterinou, snoubenkou mého staršího bratra. Tajně jsem si na trhu koupila minisukni, černou s malými postříbřenými korálky. Našetřila jsem si na ni z peněz na svačiny a cítila jsem se fakt jako hvězda.

Nikdy předtím jsem nevkročila do opravdického podniku a žaludek se mi houpal. Matka mě nechtěla to odpoledne vůbec pustit ven a Caterině dalo hodně práce, aby ji přemluvila. Minisukně už byla schovaná v jejím autě, taky boty na podpatku, punčochy a kabelka.

Zastavily jsme na parkovišti v klidné čtvrti, takové té s mnoha úpravnými domky, kde má každý vlastní zahrádku, olivovník a hortenzie.

Svlékla jsem si soupravu, ve které jsem chodila běhat, a z ošklivého káčátka jsem se ve zkušených Caterininých rukou stala labutí. Nanášela mi oční stíny a linky a pořád mě napomínala, ať se nevrším.

Celý ten den bylo všechno vzrušující. Rtěnka na rtech, hudba na plné pecky, to, že jsem se mohla podívat na kluka, aniž by přiletěl pohlavek od našich.

Když začali hrát *Crazy in love* od Beyoncé, vrhly jsme se na parket a já cítila, že se na mě kluci dívají, i Andrea.

Pak se mě zeptal, jestli nechci něco k pití.

Byl hubený, bledý, měl hladkou pleť, od které se odrážely úžasně modré oči.

„Jak se jmenuješ?“

Bylo to poprvé, kdy mi nějaký chlapec něco šeptal do ucha.

Zamrazilo mě a srdce se mi rozběhlo o závod. Řekli jsme si jenom jména, ale jeho modrých očí a vůně jsem se nemohla zbavit. Pořád jsem na něho myslela, i ve škole, a nedokázala jsem na nic rozumného přijít.

Asi za týden mě za pomoci kamarádů vystopoval a vzkázal mi, jestli bychom se nemohli vidět v parku.

Park Prato Santa Caterina je velký, je v něm málo stromů, zato hodně pěstěných trávníků s jemnou trávou. Je tam pořád spousta dětí, ale taky mládeže, protože tam mají bezva malý bar. Je to perfektní místo, když se dopoledne chcete ulít ze školy.

Šla jsem do parku s hrůzou, bála jsem se, že se Andreovi nebudu líbit bez make-upu, bez podpatků, s kudrnatými vlasy staženými do gumičky.

A místo toho jsme od té doby nerozluční.

I přesto, že ho zarazilo, že je mi jen čtrnáct. Rok jsem si totiž přidala.

I přes mé brýle ošklivého káčátka, které mi pomalu sundal, než mi vzal obličej do dlaní a dal mi náš první polibek, můj první polibek.

Nikdy nezapomenu na to odpoledne, na své rozechvění, na to, jak se na mě díval. A někdy si myslím, že bez tak velké lásky bych to nikdy nedokázala.

ŠŤASTNÁ RODINA

Jací byli naši? Jací jsou naši?

Moje matka je klasika, žena, která porodila šest dětí, opustila svou zemi, snášela manžela, který ji nemiloval, a zbavila se ho, aniž o tom sama rozhodla. Moje matka se nijak zvlášť nezabývala city. Tak ji naučili žít, taková je. Když teď vím, jak vyrůstala, nedokážu se na ni zlobit. Naučila jsem se, že o životě těch druhých víme málo, nebo nic, a tohle si musíme připomínat, než začneme soudit. Každý si v nitru nosí své bolesti, viny, vzpomínky a smutky. Obyčejně myslíme jenom na to, o co můžeme žádat, co si můžeme vzít. Kdybychom se doopravdy starali, jak se ten druhý má, jestli je šťastný, nebo nešťastný, co pro něj můžeme udělat, mív bychom zdvíhali prst a snažili bychom se dát mu něco ze sebe, než si začneme dělat nějaké nároky.

Moje matka pracovala večer v pizzerii. Vracela se pozdě, spíš se domů dovedla, a než šla spát, roztírala si mast na opuchlá, naběhlá lýtka s vystouplými žilami. Nikdy jsem se nestarala, jak moc se dře, jestli se jí ta práce líbí, co všechno musí snášet, co by ráda dělala. Všechno bylo zkrátka normální.

Všechno se točilo kolem mě, kolem mého šprtání ve škole a mých záležitostí.

A tehdy hlavně kolem Andrey.

Pro mou matku nemohlo být snadné opustit Sýrii, svou vesnici, se čtyřmi dětmi a celým životem sbaleným ve dvou kufrech.

Přijet do Bassana del Grappa, do krásného městečka, což o to, ale v Benátsku, v Itálii, v zemi, kde nerozumíte ani slovo z toho, co říkají, a nakupujete tak, že ukazujete prstem na věci, které chcete. Kde vám přidělí polorozpadlý byt, který žádný Ital nechtěl, kde když dýcháte, jste na obtíž, a komu nejste na obtíž, tak ten vás lituje. Kde nemáte sestry, kde nemáte přítelkyně a je nad slunce jasnější, že bude hrozně těžké si je najít.

Kdo ví, kolikrát můj otec litoval, že odjel do Itálie s vidinou, že tam bude vydělávat spoustu peněz a jak si bude skvěle žít.

Taky on je klasika. Typický Syřan, který zplodil děti, co je pak vychovala jeho manželka, povolná a ze zvyku se podřizující. Typický muž, který se staral jen o to, aby pracoval, nosil domů peníze a platil nájem, ale už moc nepřemýšlel o životě ani o sobě.

V továrně na výrobky ze slitin hliníku si uhnal dvě kýly, dal výpověď a otevřel si pizzerii s rozvozem pizzy.

Časem ho přestala práce bavit, začal pít a utrácet peníze v automatech. Vyhazoval upomínky z radnice, která ho žádala, aby zaplatil nájem. Když se situace vyhrotila na maximum, odešel. Bez vysvětlení, bez pozdravu. Nechal ženu a děti napospas nečekané výpovědi z bytu, která pro nás byla horší než jeho odchod.

Byl přísný a seřezal nás páskem, když jsme něco provedli.

Vytáhl ho z kalhot a už to začalo.

Moji mladší bratři zajeli pod stůl nebo utekli ven. A to je pak pronásledoval, dovlekl je domů a přišel trest.

Taky otec si s sebou přivezl své zvyky, svou minulost.

Teď když vím, odkud pochází, už necítím vztek, jenom soucit.

Nezná jiný způsob dorozumívání a není z těch, kteří by se dívali kolem sebe a snažili se změnit k lepšímu. Je to člověk, po němž problémy stečou a který myslí hlavně na sebe.

Stejně jako moje sestra. Ta si taky často vymýšlí všechno možné, aby si usnadnila život a dostala všechno s menší námahou. Myslí si, jak je mazaná, ale nakonec lže i sobě. Já jí nezávidím, protože se jí to vždycky vrátí.

Když jsem byla menší, nepřála jsem jí oblečení a taky sandály na podpatku. Milovala jsem ji. Možná proto mě její zrada tolik bolela.

Dva moji starší bratři jsou hrozní lháři, kterým se nedá věřit, a už se mockrát dostali do problémů. Měli rádi snadné výdělky. Dostali lekci, vyzkoušeli si, jaké je to v kriminále, a teď mají oba práci a rodinu. Naštěstí. Druzí dva jsou rozkošní a mají energie na rozdávání.

Doma neřekl nikdo ani slovo, když mě vyhodili ze školy. Právě jsem skončila primu a myslela si, že bych mohla opakovat ročník a odpoledne chodit do práce. Chtěla jsem si už vydělávat, mít své peníze, abych si mohla kupovat oblečení a boty. Taky jsem potřebovala nový mobil. Všechny mé sny se zredukovaly na jediné: vydělávat si, abych mohla utrácet peníze, a brzo.

Na zkoušku jsem pár dní pracovala v papírnictví a hrozně se mi tam líbilo. Do regálů jsem rovnala sešity, barvy a propisovačky, radila jsem dětem, jaký si mají vybrat penál, připravovala jsem dárkové balíčky. Moje kolegyně byly milé a trpělivé, když mi všechno vysvětlovaly.

Pohybovala jsem se ve světě Hello Kitty – umírala jsem touhou všechno si to koupit – a připadala jsem si jako Pinocchio v Zemi hraček.

Vybavuju si tu bezmeznou, čistou radost, když mi majitel řekl, že mi dá smlouvu na dobu neurčitou.

Potřebovala jsem mít v pořádku doklady.

Měla jsem ale chybu v pase. Špatné písmeno v příjmení.

Musela jsem proto odjet do Sýrie. Kvůli jednomu písmenku, jak jsem si myslela. Ne abych tam umřela, nebo něco na ten způsob.

SÝRIE, MÁ LÁSKA

Bílé džínsy, bílé tričko, vyžehlené vlasy, nehty nalakované načerveno a nové brýle proti slunci. Ray Ban, pochopitelně. Když se cítíš krásná, zdá se ti, že v ruce svíráš vladařské žezlo, svým půvabem si podmaňuješ celý svět, i když ti to momentálně potvrdily jen pohledy dvou zaměstnanců u odbavovací přepážky.

„Hej, já letím do Sýrie,“ řekla bych jim nejraději, „nemám na vás čas.“

Sýrie, to je Damašek, nejstarší město světa – jak jsem zjistila na Googlu, a taky Eufrat, Mezopotámie a civilizace známé ze školních učebnic.

A poušť, která mě určitě okouzlí barvami a tichem. O tom jsem byla přesvědčená.

„Kdo ví, jaké to bude jezdit na velbloudu,“ napadlo mě.

„Hej, Sýrie... Už letím!“ pomyslela jsem si.

Naklonila jsem se s úsměvem k mamince.

„Víš co, povídej mi něco o mých sestřenicích... Fakticky se oblékají pořád jenom do černého a nosí dlouhé šaty jako ty?“

Ale ona neodpověděla a zmateně sklopila oči.

Tehdy jsem si vzpomněla na Andreův neklid.

A přála jsem si jedině – aby tam byl se mnou a postaral se o mě. Andrea byl tak pozorný. Patřil k chlapcům, co tě opečovávají, sundají si bundu, když na pláži začne foukat nebo když v noci vyjdeš z diskotéky a je zima a mrzne. A když tě doprovází domů, čeká v autě, dokud mu nepošleš esemesku „vse ok“, a pak teprve odjede. Zkrátka ten pravý, který tě má rád.

Matka mi neodpověděla a ani se na mě nepodívala.

„Jenom si něco sugeruju,“ pomyslela jsem si. „Co by se mohlo stát za pět dnů? V neděli se vrátím do Itálie a v pondělí donesu do papírnictví doklady. Brzy začne škola, bude tam taková spousta práce, že nebudu mít čas ani se nadechnout. A tu práci budu dělat celý život.“

Letištní odletová hala byla plná lidí, nebylo tam ani jedno volné místo. Posadila jsem se na zavazadlový vozík, ale moje matka ne, protože jí připadal příliš nepohodlný, a mlčky jsme čekaly a rozhlížely se kolem.

Píp. Přišla zpráva od Andrey.

Mmmmmmtm, naveky.

Strašně tě miluju, naveky.

Usmířili jsme se a objímali se a líbali v jeho pokoji. Doprovodil mě domů, když už byla tma. Rodičům jsem řekla, že jdu na pizzu s kolegy z papírnictví.

Spala jsem málo, měla jsem cestovní horečku, ale vůbec jsem se necítila unavená. Ostatně všichni říkají, že jsem živé stříbro. A já mám opravdu ráda život, ráda se usmívám, jakmile mám příležitost.

Matka stále mlčela, a tak jsem si strčila iPod do uší a odstartovala jsem Lauru Pausini. Líbí se mi, taky skupina Placebo a baletky. A taky mám ráda čokoládové bigné a ráda tančím. Nemám ráda fotbal, krémové trubičky a ty, co mě předvádějí jako přítelkyni, aby tím dokázali, že nejsou rasisti.

Mám ráda Itálii, mám ji k smrti ráda. Bylo to tak už před tím, než se mi to stalo. Teď zbožňuju každý její odstín, každý její koutek, každou terásku plnou květů, každé potvrzení, že je tu svoboda. Dokud ti svobodu nevezmou, ani si neuvědomuješ, že ji máš. Všechno to, co se mi v mém italském městě zdálo samozřejmé – chodit do školy, telefonovat kamarádce, usmát se na chlapce, který tě pozve na kokakolu – mi i pět let od mého návratu stále připadá jako privilegium, jakási téměř nezasloužená odměna. Až mě to občas ničí – a dojíám.

Neuvědomuješ si, nakolik je pro tebe svoboda nezbytná, dokud ji neztratíš.

Ale toho dne, usazená na vozíku na zavazadla, s Laurou v uších, jsem to nevěděla.

Nasedla jsem do letadla a celá šťastná jsem odletěla.

Okamžitě jak letadlo přistává a z labyrintu na sebe nahuštěných domů vykukují kopule mešit, minarety a zvonice mnoha křesťanských kostelů, je jasné, že Aleppo je krásné město. Prošlo jím mnoho národů: Egypťané, Řekové, Římané, Byzantinci a Turci, dokonce i Mongolové. Po každém z nich tu něco zůstalo. A to něco nejsou jen viditelné věci, jako pomníky a stavby, je to prostě cítit. Chápete?

Neznám moc dobře dějepis a tohle jsem se naučila až tam. Toho dne se mi ale zdálo, jako by mi to vyprávělo samo město.

V Aleppu byl šílený mumraj, auta, nákladáčky, dodávky, motorky, a ulice plné lidí. Někteří byli oblečení v džínsách jako já, jiní v dlouhých šatech nebo barevných košilích, spousta žen chodila v černém a se zahaleným obličejem. Pozorovala jsem to s úžasem a líbilo se mi, že se v tom zmatku taky můžu pohybovat a být jeho součástí.

Krásné palmy, které lemovaly ulice, ve mně vzbuzovaly pocit, že jsem na prázdninách.

Na zdech, autobusech, na taxících, zkrátka všude visely portréty nějakého chlápka. Byl to prezident.

Na letiště pro nás přijeli mamčin bratr Khaled a moje sestra, která tu byla od konce července na dovolené. Strýc měl zelený pick-up, mě a sestru usadil dozadu a naložil tam i zavazadla.

Z letiště jsme zamířili do vesnice Al Karatz, ležící 45 kilometrů od Aleppa, abychom se narychlo pozdravili s bratry mého otce.

Slunce právě zapadalo a zbarvovalo oblohu do něžné růžové, ale krajina kolem byla bezútěšná: tu a tam keř a hodně šedobělavé půdy. Po stranách čtyřproudé silnice se občas objevil bezbarvý sklad, sem tam projel kamion, na staveništích se povalovaly kovové traverzy. Čas od času se vynořil shluk domů, hnusných staveb z šedivých cihel, které připomínaly krabice s dírami. Důkazem života byly televizní antény a v prachu pvlávající prádlo.

Mamka řekla: „Tak jsme tady,“ a já jsem nepochopila, že jsme dorazili na místo.

Vesnici tvořil kus země s několika zelenými políčky a se zděnými hranoly stejné barvy jako hlína. Nikde nikdo. Ticho. Olivovníky.

Celá rodina mého otce žila ve stejné části obce, ohrazené soukromými hradbami. Byli nejbohatší z celého společenství, měli nejvíc pozemků, hustě osázených řepou a cukrovou třtinou.

Dům nejstaršího strýce Mhemmeda byl dvoupatrový a kolem něj stály nižší domy ostatních příbuzných.

Všichni nás radostně přivítali, ale pořád zírali na moje bílé tričko, holé ruce a odhalený pupík. Sledovali mé roz-

paky. Dívky byly tiché, se závojem a v nevýrazných šatech vypadaly jako stařeny.

Čekaly na nás před domem, seděly na zemi a já jsem si musela kleknout, abych se s nimi přivítala. A musela jsem si dávat pozor, abych si v trávě nezašpinila svoje bílé džínsy.

V Al Karatz jsme se zdrželi jenom pár minut. Pak jsme vyrazili do Litzederu, k mamčině sestře. U ní jsme měli přespat jednu noc. Tam jsem měla pět sestřenic a jednoho bratrance.

Kolem zelinářské zahrady se potulovaly kozy a slepice.

Vládla tu klidná a radostná atmosféra. Sestřenice si oblékly pestré šaty, oči měly zvýrazněné tužkou a ze závojų jim vykukovaly kadeře vlasů. Cítila jsem se tady mnohem volněji.

Chvíli jsme si povídaly a pak jsme vešly do domu.

Uvnitř nebyl nábytek ani žádné pohovky. Posadily jsme se na koberec s fialovými a tmavě modrými ornamenty a zády jsme se opřely o spoustu polštářů, vyrovnaných podél stěn.

Děvčata chtěla něco vědět o Itálii, o chlapcích a taky o šatech. Vyptávaly se, hihňaly se a vyměňovaly si pobavené pohledy, jako bych byla opice ze zoologické zahrady. Moje sestra zůstala v Al Karatz.

Dům byl chudičký, plynové vařiče stály přímo na podlaze v kuchyni, velké plechovky oliv, rýže a obilnin byly rozestavené na policích, zavěšených na stěnách. Lednici neměli.

Osprchovala jsem se, jestli se tomu tak dá říct. Vodu ze studny jsem si ohřála v hrnci, sedla jsem si na židli a ošplícala se.

V pokoji jsem si na převlečení připravila trekingovou soupravu, abych se cítila co nejpohodlněji, ale na mat-

raci jsem našla rozložený závoj a troje šaty. Jedny azurově modré s oranžovými kvítky, druhé tmavě modré z těžké bavlny, třetí bílé z lehoulinké látky. Sáhla jsem po těch posledních, venku bylo čtyřicet stupňů, a vlasy jsem si co nejlíp zastrkala pod závoj. Když jsem se vrátila k ostatním, moje teta se rozesmála.

„Kam ses takhle vystrojila?“

Šaty jsem si měla obléct všechny, jedny na druhé, ty bílé přímo na tělo, byly vlastně i pyžamem na noc. Oblečení mých sestřenic bylo hezčí a lehčí, ale ze zdvořilosti jsem se podřídila. Koneckonců proč bych jim pro jeden večer neudělala radost.

Při večeři jsem se na zdvořilost vykašlala, prostě se mi to hnusilo. Seděli jsme společně v kruhu na zemi.

Uprostřed koberce ležela velká mísa s něčím jako ragú, připraveným z hovězího masa a čerstvých rajčat. Všichni si do něj namáčeli kus chleba, který sloužil jako lžice, a strkali si ho do úst, a tak pořád dokola, dokud se úplně nerozmácel. V životě jsem nejedla rukama, leda tak pizzu, a i tu samozřejmě z vlastního talíře. Z tohohle společného hodování se mi dělalo nevolno.

Toho večera jsem si uvědomila, že v jedné časové linii existují dva paralelní světy. Připadalo mi, že jsem se ocitla v jedné z kapitol dějepisu, která hovoří o dávné, dnes už zaniklé civilizaci.

Snědla jsem jenom jogurt s tenoučkými plátky okurky. Přinesli mi ho v malé misce určené jen pro mě. Pila jsem *ajran*, skvělý nápoj připravený z jogurtu, kozího mléka, vody a prášku ze sušené máty. A teplý čaj, ten nechyběl nikdy a nikde. Atmosféra dávných dob mě vzrušovala. Ocitla jsem se v rodině, potom v další rodině, kterou jsem vůbec neznala, ale která byla i moje, a já teď byla její součástí.

Moje sestřenice měly bělostnou pleť a modré oči a v pestřém oblečení vypadaly jako princezny z pohádek.

Voněly čistotou a usmívaly se. Byly mladičké, ale už dospělé.

Jejich rod je proslulý krásou svých žen, mnohé z nich se provdaly skoro ještě jako děti za neskutečně bohaté nápadníky, kteří dorazili dokonce až z Emirátů a ze Saúdské Arábie.

Z okolních domů přišli příbuzní a přátelé, aby poznali Amani, dceru Halimy. Všichni byli veselí, a já taky.

Před večeří jsem mluvila s Andreou, všechno bylo v pořádku.

Sedět tu zababušená jako čarodějnice mi přišlo zábavné.

NÁKUPY

Příští ráno jsme vstali brzy. Po snídani jsme se se všemi rozloučili a můj strýc nás doprovodil do města, abychom vyřídili záležitost ohledně mého pasu. Moje matka chtěla jít na úřad sama.

„Bude to tak lepší,“ tvrdila.

Čekala jsem venku, v uličním shonu dodávek, taxíků a lidí spěchajících sem tam.

„Vrátí nám ho až za pár hodin,“ řekla, když vyšla ven. „Zatím se půjdeme projít po medíně.“

Medína je fascinující labyrint ulic a uliček plných obchodů. Je tu mešita a *súk*, kryté tržiště, kde je nekonečné množství obchodů se vším možným.

Medína je chaotická a taky tady jsem viděla spoustu žen oblečených v černém a kráčejících se sklopenými hlavami. Nedokázala jsem odhadnout věk těchto prchajících tváří. Muži, hubení a dosti zanedbaní, mi všichni připadali oškliví. Někteří z nich na sobě měli dlouhý oděv, ale většinou byli v kalhotách a košili.

Na hlavní ulici *súku* jsou stánky a obchody s botami, bonbony a kořením a „zlatá ulice“ je celá určená pro klenoty. Mobilem jsem párkrát vyfotografovala koše s ovocem a ná-